

POSELSTVÍ SVATÉHO OTCE FRANTIŠKA K POSTNÍ DOBĚ 2025

Kráčejme spolu cestou naděje

Drazí bratři a sestry,

S kajícím znamením popela na hlavě začínáme každoroční pouť svatopostním obdobím s vírou a nadějí. Církev, matka a učitelka, nás vyzývá, abychom připravili svá srdce a otevřeli se Boží milosti, a tak mohli s velkou radostí oslavit velikonoční vítězství Krista, Pána nad hříchem a smrtí, jak zvolal svatý Pavel: „Vítězně je smrt navždy zničena! Smrti, kdepak je tvoje vítězství? Smrti, kdepak je tvůj bodec?“ (1 Kor 15,54-55). Ježíš Kristus, mrtvý a vzkříšený, je skutečně středem naší víry a zárukou naší naděje ve velké Otcovo zaslíbení, které se již uskutečnilo v něm, jeho milovaném Synu: věčný život (srov. Jan 10,28; 17,3).¹

V tomto postním období, obohaceném milostí Jubilejního roku, bych rád nabídl několik úvah o tom, co znamená kráčet společně v naději a objevovat výzvy k obrácení, které Boží milosrdenství adresuje nám všem, jednotlivcům i celému společenství.

Za prvé: kráčet. Jubilejní motto „Poutníci naděje“ připomíná dlouhou cestu izraelského lidu do zaslíbené země, o níž vypráví kniha Exodus; obtížnou cestu z otroctví ke svobodě, chtěnou a vedenou Hospodinem, jenž miluje svůj lid a je mu vždy věrný. A biblický exodus si nemůžeme připomínat, aniž bychom měli na mysli tolik bratří a sester, kteří dnes prchají ze situací bídy a násilí a vydávají se hledat lepší život pro sebe a pro své blízké. Zde vystává první výzva k obrácení, protože všichni jsme poutníky na cestě našeho života, ale každý z nás si může položit otázku: Jaká výzva pro mne z toho vyplývá? Jsem skutečně na cestě, nebo jsem spíše ochromený, statický, ve strachu a beznaději, anebo zůstávám ve své komfortní zóně? Hledám cesty k osvobození ze stavu hříchu a nedostatku důstojnosti? Bylo by dobrým postním cvičením konfrontovat se s konkrétními podmínkami nějakého migranta či poutníka a nechat se do nich vtáhnout, abychom objevili, co od nás Bůh žádá, máme-li být lepšími poutníky do Otcova domu. Je to dobrá „zkouška“ pro toho, kdo je na cestě.

Za druhé: vydejme se na tuto cestu společně. Jít společně, být synodální, to je povolání církve.² Křesťané jsou povoláni ke společnému putování, nikdy ne jako osamělí poutníci. Duch Svatý nás vybízí, abychom vycházeli sami ze sebe, šli vstříc Bohu a svým bratřím a sestrám a nikdy se neuzavírali do sebe.³ Jít společně znamená být osnovateli jednoty, vycházet z naší společné důstojnosti Božích dětí (srov. Gal 3,26-28); znamená to jít bok po boku, aniž bychom druhého deptali nebo převálcovali, aniž bychom v sobě chovali závist nebo pokrytectví, aniž bychom nechali někoho, aby zaostával nebo se cítil být vyloučen. Jdeme stejným směrem, ke stejnému cíli a naslouchejme si navzájem s láskou a trpělivostí.

V tomto postním období nás Bůh žádá, abychom si ověřili, zda jsme v našem životě, v našich rodinách, v místech, kde pracujeme, ve farních nebo řeholních společenstvích, schopni jít s druhými, naslouchat jim, překonávat pokušení ustrnout ve své sebestřednosti a starat se jen o své vlastní potřeby. Ptejme se sami sebe před Pánem, zda jako biskupové, kněží, zasvěcené osoby i laici jsme ve službě Božímu království schopni spolupracovat; zda máme vstřícný postoj vyjádřený konkrétními gesty vůči těm, kteří se na nás obracejí, i vůči těm, kteří jsou daleko; zda dáváme lidem pocítit, že jsou součástí společenství, nebo je ponecháváme na okraji.⁴ To je druhá výzva: konverze k synodalitě.

¹ Srov. enc. *Dilexit nos* (24. října 2024), 220.

² Srov. homilie při kanonizační mši blahoslavených Giovanniho Battisty Scalabrinioho a Artemida Zattiho, 9. října 2022.

³ Srov. *tamtéž*.

⁴ Srov. *tamtéž*.

Za třetí: vydejme se na tuto cestu společně v naději na zaslíbení. *Naděje, která neklame* (srov. Řím 5,5), ústřední poselství Jubilea,⁵ ať je pro nás horizontem postní cesty k velikonočnímu vítězství. Jak nás učil Benedikt XVI. v encyklice *Spe salvi*, „člověk potřebuje lásku naprostou. Potřebuje jistotu, s níž může říci: ‚Ani smrt, ani život, ani andělé, ani knížata, ani nic přítomného, ani budoucího, ani výška, ani hloubka, a vůbec nic stvořeného nebude nás moci odloučit od lásky Boží v Kristu Ježíši, našem Pánu‘ (Řím 8,38-39)“.⁶ Ježíš, naše láska a naše naděje, vstal z mrtvých⁷ a slavně žije a králuje. Smrt se proměnila ve vítězství. A v tom spočívá víra a velká naděje křesťanů: v Kristově vzkříšení!

Zde je třetí výzva ke konverzi: výzva k naději, k důvěře v Boha a v jeho velký příslib, ve věčný život. Musíme se sami sebe ptát: Jsem přesvědčen o tom, že Bůh mi odpouští mé hříchy? Nebo se chovám, jako bych se mohl zachránit sám? Usiluji o spásu a dovolávám se Boží pomoci, abych ji získal? Žiji konkrétně naději, která mi pomáhá interpretovat dějinné události a podněcuje mě k angažovanosti za spravedlnost, bratrství a péči o společný domov, a to tak, aby nikdo nezůstával ponechán stranou?

Sestry a bratři, díky Boží lásce v Ježíši Kristu setrváváme v naději, která neklame (srov. Řím 5,5). Naděje je „kotva duše“, jistá a pevná.⁸ V ní se církev modlí, aby „se všichni lidé zachránili“ (1 Tim 2,4), a očekává, že bude v nebeské slávě spojena s Kristem, svým Ženicem. Svatá Terezie od Ježíše to vyjádřila takto: „Doufej, má duše, doufej. Neznáš dne ani hodiny. Pozorně bdi, všechno pomíjí v jediném závanu, ačkoliv tvá netrpělivost může učinit nejistým, co je jisté, a dlouhým i velmi krátký čas.“ (*Výkřiky duše k Bohu*, 15, 3).⁹

Kéž se za nás přimlouvá Panna Maria, Matka naděje, a provází nás na naší postní cestě.

Dáno v Římě u Sv. Jana v Lateránu dne 6. února 2025,
v den památky svatého Pavla Mikiho a druhů, mučedníků.

FRANTIŠEK

⁵ Srov. bula *Spes non confundit*, 1.

⁶ Enc. *Spe salvi* (30. listopadu 2007), 26.

⁷ Srov. Velikonoční sekvence.

⁸ Srov. *Katechismus katolické církve*, 1820.

⁹ *Tamtéž*, 1821.